

[start side 167, slut side 180]

Afskrift af Sogneforstanderskabet for Hundstrup og Østerild Sognes Forhandlingsprotokol paabegyndt d. 14. Dec. 1841, side 167-187.

Aar 1841 d. 14 December foretoges Valg af Sogneforstandere i Hundstrup og Østerild Sogne. Valgbestyrelsen bestod af Pastor Sørensen, paa hvis Vegne undertegnede, hans Capp: p: p: fungerede; Proprietair Schou til Kjølbygaard og J. Faddersbøll i Østerild. Valglisten vare efter Forordn. fremlagte i Skolerne 14 Dage i Forveien.

Af de 63 Valgberettigede mødte 54, og ved Stemmernes Optælling befandtes følgende at være blevne valgte:

Gaardm. Jens Faddersbøll, Hr. Propr. Schou, Gaardm. Lars Jensen i Klastrup, Christen Gjøttrup i Hoxer, Chr. Dahlgaard i Østerild, Peder Chr. Erichsen i Lynnerup.

Ved Mødet d. 26 Jan. 1842 valgtes Bruun til Formand. Det paalagdes Formanden at gjøre Indstilling angaaende Hartkornet af den nedlagte Kløvs Mølle, som tilhører Møller Springborg i Hillerslev Sogn, og hvoraf der svares Afgifter til Hillerslev, hvilket formeentes at være ulovligt.

En Cancelli-Skrivelse blev senere fremlagt, som tillægger Hillerslev Hartkornet.

(Cappelan E.S.S. Bruun underskriver sidste Gang d. 21 Juni 1842. Den 15. Aug. s.A. underskriver Pastor Sørensen. Senere tiltræder Pastor Bruun for en kortere Tid).

Ved Forstanderskabets Møde den 5 Juli 1843, blev foredraget af Hoxer Byes Beboere, at Vejen forbi Lynnerup var paa mange Tider ved høj Vande i Fiorden upassabel. Her over fattedes den Beslutning, at Hoxer og Lynnerup Byes Beboere skulle tilsiges at paakiøre det fornødne Fyldning, saavel som det øvrige Vejstykke fra Hoxer til Kløvs Huulveje.

Ved Mødet den 4 Okt. 1843 hedder det: "Ifølge et Andragende fra Gaardmændene i Lynnerup, om at bestemme et Møde af Sogneforstanderne, for at tage en Beslutning i Henseende Vejenes Istandsættelse, fornemmelig forbie Lynnerup Byes Ejendom, hvor den udlagte Vej gik langs med Fiordsiden, og ved høje Vande ofte giordes ufremkommelig, saa at de Vejfarende maatte kiøre op over Byens Tofter til Skade for vedkommende Beboere.

Den 27 August var Sogneforstanderne, tilligemed Lynnerup Byes Beboere forsamlede, for i Mindelighed at forvisses om, hvad enten Vejen skulle lægges op over Toften, som det mindst bekostelige Arbejde, eller grundforbedres ved en høj Opfyldning paa den gamle Vey. Men da ingen mindelig Forening herom kunde bevirkes imellem Lynnerup Byes Beboere, fandt Formanden det nødvendigt at anmode Hr. Kancellieraad Nellesmann, (Byfoged Niels Nellesmann 1838-1854) om at tage Møde og afgive en Kiendelse for, hvor Vejen fremtidig skulle anlægges, samt hvad andeel Hoxer Byes Beboere skulle tage i Vejens Grundforbedring, og fremdeles Vedligeholdelse.

Ved et Møde, afholdt den 6 Sept. blev forestaaende af Hr. Kancellieraad Nellesmann saaledes bestemt, at Vejen skulle forbie Lynnerup Byes Ejendom, flyttes nogle Alen ind fra Fiordsiden, og gives en saadan Opfyldning med Gruus, at Fiordvandet der fra kunde afholdes. Til samme Tid blev ligeledes bestemt, at Vejen fra Hoxer forbi Lynnerup og Kløvs Kiær, ligeledes skulle forbedres ved Opfyldning, saa at den til enhver Tid kunde befares.

Dette Arbejde er nu for største Deelen fuldført, og det manglende tilendebragt i denne Maaned.

Ved dette Møde blev af Formanden oplæst og Tilkiendegivet følgende:

En Kancellie Skrivelse af 1 August 1843, hvorved Sogneforstanderne (opfordres) til fremdeles at bidrage alt mueligt til at hæve ulovlig Brændeviinsbrænden, og hvis nogen maatte gjøre sig skyldig i Smugbrænderie, da herom at give Anmeldelse for Politimesteren, og yde ham ald den Understøttelse, der staaer i Sogneforstandernes Magt, til Sagens Fremme.

Kancellie Skrivelse af 26 Aug. hvorved befales, at Tilladelse til at afholde de saakaldte Ungdomsgilder

eller andre lignende offentlige Sammenkomster, til Forlystelser mellem Landalmuen, maae først meddeles af Politimesteren, og forinden denne Tilladelse meddeles Vedkommende, maae det paalægges samme forinden Tilladelsen afbenyttes, at forevise samme for Sognefogden, og for Vedkommende Sogneforstanderes Formand, som beordrer Enkelte af dens Medlemmer at kontrollere disse Sammenkomster, for ogsaa i denne Henseende at medvirke til Ordens og Sædeligheds Overholdelse i Sognet.

Sørensen. Schou. J. Faddersbøll. Lars Jensen. Peder Chr. Erichsen. Christen Dahlgaard. Christen Gjøtrup.

Ved Mødet d. 14 Maj 1844 fremlagdes Generaltoldkammerets Bekiendtgjørelse af 9 Marts, hvori opgives Navnene paa de Beboere hos hvilke Brændeviins Redskaber vare konfiskerede siden afvigte 13 Jan. d.A.

Den 17 Marts 1845 afholdtes efter foregaaende Tillysning ved Kirkestævne et Møde, hvori det besluttedes at overlade Jane Marie Kjeldsdatter af Østerild, et Fattigvæsenet tilhørende Hus for 25 Rbd.

Ved Mødet d. 3 Dec. 1844, udtraadte, som Ejer af 33 Tdr. Hartkorn af Sogneforstandersk. Hr. Kammerraad Schou, med Forbehold, at overvære efter godtbefindende, Sogneforstanderskabets Møder, og deltage i sammes Beslutninger, uden at deltage i nogen Virksomhed, hvad Forretningernes Udførelse (angik).

Ved Mødet d. 4 Juni 1845; vedtoges det at forlange af Kammerraad Schou, at han skaffer det Gruus bort, som han har opkastet norden for Hundstrup Kirke, og lagt ud paa Landeveien, inden Maanedens Udgang samt at dette ikke maae føres paa Veien, hvortil det ikke egner sig.

Ligeledes at han ved sin Haands Underskrift her i Protocollen, forpligter sig til, at opsætte en Steenkiste og vedligeholder den for Eftertiden, istedet for den Træbroe, han paa egen Haand har ladet sætte. Arbeidet bør være færdigt inden Maanedens Udgang, eller foretages paa Schous Regning. Adskillige Forordninger oplæstes. Det vedtoges at Ordre om Helligdagens vedbørlige Helligholdelse samt om Tilladelsen til at handle med Landmændenes Producter, skulle oplæses ved Kirkestævne. Bruun. J. Faddersbøll. Christen Dahlgaard. S. Wittrup. Jeppe Berthelsen. Peder Andersen Smed. Jeppe Larsen. Schou. Cap.p.p.

Ved Mødet den 4 Juli 1845 bemærkede Formanden, at et omtalte Gruus endnu ikke findes at være bortført.

Ved Mødet den 6 October 1845, klagede Kammerraad Schou over, at Sognepræsten havde ladet ham udpante for hans Fattigbidrag, uagtet han havde et lignende Pengebeløb tilgode hos Fattigkassen, og altsaa ville have betalt sit Bidrag ved at qvittere sit Tilgodehavende.

Forstanderskabet maatte hertil svare, at dette er skeet uden sammes Vidende og Villie, da det endog ved et tidligere Møde var aftalt, at Kammerraadens Bidrag saaledes kunne betales. Forstandersk. maatte derfor paa Sognenes Vegne gjøre Paastand paa, at Udgifterne ved bemeldte Udpantning ikke gaae af Fattigkassen, men udredes af Sognepræsten.

Den 27 Oct. 1845 var Forstanderskabet forsamlet i Anledning af Forstandersk. Bemærkning i forrige Møde, angaaende Udpantning hos Kammerraad Schou lod Sognepræsten følgende tilføre Protocollen: "Enhver der er paalignet Bidrag til Fattigvæsenet, er efter den vedtagne Bestemmelse pligtig at erlægge det paalignede Bidrag baade i Penge og Korn, i et vist bestemt Qvartal. Hvad det angaaer, at

Forstandersk. frigiver Hr. Schou for at betale de omhandlede 8 rbd. og at liqvidere med de Penge som først ere forfaldne til Nytaar, da ved Præsten ikke om en saadan Aftale, der ikke heller er tilført Protocolen og anseer desuden Forstandersk. uberettiget dertil, da han, Præsten, saa kommer til at staae i Forskud med Pengene. Hr. Schou er pligtig at svare sit Bidrag, saavel som Enhver anden, til Forfaldstiden, og naar dette ikke skeer, er det Præstens Pligt at foranstalte Udpantning, uden først at forsamle Forstandersk., og Udgivterne i denne Anledning ville formentlig ikke hvile paa Fattiggassen eller Præsten, men paa den Udpantede, naar Bidraget ikke strax indbetales til Fattiggassen, vil PAntegodset strax foranstaltes bortsolgt af vedkommende Retsbetjent ifølge Anordningerne.

Den 6 Oct. 1846 besluttede man at anbefale en Ansøgning fra Chr. Bak i Hoxer, om at maatte faae Ret til at færge Folk over Hoxer Fjord i Vintermaanederne, naar Landeveien formedelst Vand, er inpassabel for Gaaende.

Skrivelse til Amtet af 12 Aug. 1846. "Da flere af Beboerne af den saakaldte Tang-Remme i Hundstrup Kjær, have klaget over, at om Vinteren, naar Engene ere oversvømmede, kunde de ikke komme til Kirken, eller i det hele taget fra deres Huse, uden at maatte vade lige til Landeveien ved Kløvs Mølle i temmelig dybt Vand, og da en Beboer af Kløv ligeledes har klaget over at hans Eiendom, som høitbeliggende, uden at den dog om Vinteren er fri for Vand, bestandig afbenyttes som Vei, saa tillader Forstandersk. sig at indstille til Deres Høivelbaarenhed, om Eieren af Kløvs Mølle ikke er pligtig til at lade den saakaldte Mølledømning som strækker sig fra Remmen til LAndeveien, afbenytte til GAngstie, den er i sin Tid blevet opkastet af hele Sognet, for at dæmme for Mølle vandet, og har bestandig tjent til Gangstie, baade for ovennævnte Beboere til Kirke, og for Kløvs Beboere til deres Enge. Da Kløvs Mølle blev nedlagt, borttoges Slusen som dannede Broe over Aaløbet, og fra den Tid har ingen ordentlig Vei været for Gaaende, da Kjæreveien om Vinteren bestandig er under Vand. Sognet har tilbudt at lade lægge Broe over Aaen, for at skaffe ordentlig Gangstie, som kun paa det Sted kan forskaffes, men Eieren af Kløvs Mølle har nægtet at lade den Deel af Dæmningen, der gaaer over hans Eiendom, bruge til Gangstie, og endog paa flere Steder begyndt at bortføre den, og kaste Grøvter igjennem den, hvorved Vandet søttes ind paa Veien. Bemeldte Dømning er opført ved hele Sognets Arbeide, og efter adskillige Ældres Formening, udviist til Gangstie, idetmindste bestandig benyttet dertil, saa har Forstsk. forment, at Eieren af Kløvs Mølle ikke har Lov til ovennævnte Nægtelse, og indstiller til Deres Høivelb. Afgjørelse, om oftenævnte Dæmning kan uden videre afbenyttes til GAngstie.
Bruun.

Pastor Boesen tiltræder som Formand ved Mødet d. 29 Nov. 1847. Hr. LAnge til Kølbygaard var Formand i knap to Maaneder. (Aagaard var constitueret en kort Tid i 1847).

Den 10 Mai 1848 sendtes følgende Skrivelse til Thisted Amtsraad: "Da Landsforrædere i Danmarks sydlige Deel havde gjort aabenbart Oprør mod vor lovmæssige Regjæring, og fremkaldt en særgelig Borgerkrig, stræbte sikkert enhver Dansk, dansk ei blot af Navn, men ogsaa i Hjerte, at imødekomme de mange Opfordringer der udgik til Folket, om at virke til at hine Forrædere med deres Tilhængere, kunde blive tugtede, og vort elskede Fædreland i dets Heelhed forsvaret. Blandt disse Opfordringer var ogsaa denne: frivillig at stille Heste til Armeens Tjeneste, som paa saa mangfoldige Steder i LAndet saa beredvillig opfyldtes.

Sogneforstanderskabet her, kunde ikke længe forblive upaavirket af de mange smukke Exempler paa sand Fædrelandskjærlighed ogsaa i den Retning. I et Møde, som afholdtes i Østerild d. 3 April, blev eenstemmigt besluttet at sammenkalde Beboerne til den paafølgende Dag, for at opfordre dem til ved frivillige Bidrag, at tilveiebringe og stille en Hest for hvert Sogn. I den derefter stedfundne talrige Forsamling paa den berammede Dag, sporedes ikke liden Interesse for den gode og retfærdige Sag i det

Hele; man var villig til at gaa ind paa Sogneforstsk. Forslag, udnævnte 3 Mænd, som skulle gjøre Indkjøb af Heste, og vedtog at (supplere?) de derved foranledigede Udgifter paa Sognets Hartkorn. Samme Dag modtoges et Udtoget af Amtsraadets Forhandling i mødet d. 1ste April. der imidlertid ikke gjorde nogen væsentlig Forandring i den allerede tagne Beslutning forinden, da Hjardemaal Sogns Beboere i et d. 6 s.M. afholdt Møde, ligeledes fandtes beredvillige til at stille en Hast, indberettede jeg til Amtet under 8 næstefter, at Hundstrup Pastorat vilde paa nærmere Ordre afsende 3 Heste. Imidlertid indløb faa Dage efter, nemlig d. 14de en Skrivelse fra Amtet, hvori foreslaaes at stille en Hest med eqviperet Rytter. Foranlediget heraf, sammenkaldte jeg Pastoratets Beboere til et Møde, som afholdtes Dagen efter ved Hundstrup Kirke.

Efter at have læst den modtagne Skrivelse for Forsamlingen, opfordrede jeg i Overensstemmelse dermed, dem til at søge tilveiebragt den berørte Kavallerist, men for det Tilfælde, at en saadan ikke skulde findes villig (eller Skikket?), foreslog jeg, at der blev indsendt, foruden den forlangte Hest, 150 Rbd., da man nemlig vare enig i, at en saadan Sum burde tilbydes en Kavallerist til hans Eqvipering, samt i Godtgørelse, hvorfor jeg anmodede de af de Tilstædeværende, som ikke vilde gaa ind paa Forslaget, at opløfte Armen, hvilken Anmodning gjentoges 3 Gange, men da ikke en Eneste gav Mishag mod Forslaget tilkjende hævedes selvfølgeligen Mødet.

Det maatte derfor høiligen forundre mig, ligesom ogsaa Pastoratets Beboere, at 3de Mænd, navnlig Poul Jespersen Gaardmand i Hundstrup, Peder Andersen Smed og Anders Hohle, Gaardmænd i Kløv, som alle i sidstomtalte Møde var nærværende, senere havde nægtet at betale deres Bidrag.

Af disse er de 2de, Peder Smed og Anders Hohle af Pastoratets mest velstaaende Mænd, og den førstnævnte af disse to, endog Sogneforstander, der som saadan var tilstede ved Forstanderskabets Møde d. 3die April. Det er meget at beklage, at disse Mænd have saa lidet Æresfølelse, at de endogsaa have kunnet neklade sig til at gjøre Forsøg, - rigtignok aldeles mislykket Forsøg paa at forføre andre til at stille sig ved deres Side, og unddrage sig fra at erlægge deres Kontingent. Jeg maa ansee Sagen af den Betydning, at jeg troer det bør ingenlunde gaae upaataalt hen, og det er ikke alene min egen, men det største Antal af Beboernes Begjæring, at de 3 omtalte Mænd ved Tvang bringes til at betale, hvad de forud aldeles frivilligen gav deres Samtykke til at udrede, hvorfor jeg tillader mig at henstille til Amtsraadet, om dette ikke kan skee ved Udpankning. Det er fremdeles ikke alene min Begjæring, at bemeldte Peder Andersen Smed excluderes af Sogneforstanderskabet, og at en mere paalidelig og rettænkende Mand udvælges i hans Sted, men flere af Sogneforstanderne have erklæret, at de ikke kunne sidde i Sogneraadet med en Mand, paa hvem man saa lidet kan stole, som har viist en saa æreløs Opførsel, og ikke tager i Betænkning at give et saa slet Exempel.

Idet jeg saaledes har tilladt mig at fremstille denne Sag i dens Sammenhæng, skal jeg, særdeles opfordret dertil, tage mig den Frihed at henvende det meget ærede Amtsraads Opmærksomhed paa en anden Gjenstand. Det fortælles nemlig her som aldeles paalideligt, at adskillige Herrer Proprietairer i Thye - en vis Hr. Breinholt navngives iblandt disse - skulle have indladt sig i Handel om deres Stude med Fjenden i S (resten uforstaaelig, muligvis en Forkortelse af et Navn. (A.C.S.)) Endskjøndt jeg for mit eget Vedkommende maae bemærke, at jeg ikke kan faae mig til at troe dette, saa er dog Rygtet her saa almindelig udbredt, og har alt fremkaldt saa megen Uvillie, at det sikkert vilde være raadeligt og en ligefrem Skyldighed mod disse Herrer, at der gives dem Leilighed til at retfærdiggjøre sig.

E. Boesen.

Herpaa indløb Amtsraadets Svar under 25 s.M., hvori det hedder: "I Anledning af hoslagte Andragende fra Hr. Pastor Boesen om at Poul Jespersen i Hundstrup samt Peder Andersen Smed og Anders Hohle i Kløv skulle have vægret sig ved at betale deres Andeel af et Bidrag til Krigsfornødenhederne, m.v., maa jeg ifølge Amtsraadets Bestemmelse i Mødet d. 12 d.M. tjenestlig udbede mig det samlede Sogneforstanderskabs Erklæring over Sagen behagelig meddelt, hvorimod Andragendet forventes tilbagesendt.

Rosenkrantz.

Under 30 Maj samme Aar sendtes en saalydende Erklæring til Amdtsraadet: "Amdtsraadet har begjæret det samlede Sogneforstanderskabs Erklæring over den Sag, i hvilket forlangt: "At de 3de Mænd, Poul Jespersen i Hundstrup, Peder Andersen Smed og Anders Hohle i Kløv, som have vægret sig ved at betale Deres Andeel af Bidrag til Krigsfornødenhederne, tvinges til at erlægge, hvd de forud aldeles frivilligen have forpligtet sig til.

At Sogneforstanderen Ped. Andersen Smed paa Grund af hans ved denne Lejlighed udviste Forhold excluderes af Sogneforstanderskabet.

Til det første undlade vi ikke at bemærke, at vi alle maae indstændigen begjære, at de ved Tvang bringes til at betale, da det forholder sig ganske som i Andragendet er yttret. Og til det andet, at det maa anses som en Selvfølge, at en Mand, der har givet et saa slet Exempel, ogsaa ved sin Opførsel har mistet den Tillid, heller ikke et Medlem af Forstanderskabet kav være forudsættes fra sin offentlige Bestilling, hvorfor vi skulle fremhæve, at det ikke alene er for vort eget Vedkommende, vi ifølge det passerede maatte begjære Ped. Andersen Smed udelukket af vort Sogneraad, men ogsaa paa Beboernes Vegne, hvori blandt mange, hvilket er os tilstrækkeligt bekjendt, forlange at en anden Mand vælges til Sogneforstander i tidtmeldte Peder Smeds Sted.

Endelig med Hensyn til Andragendets Slutningsbemærkning, tiltræde vi ogsaa denne, idet vi derhos med Pastor Boesen bemærke, at det sandelig ikke skulde glæde nogen mere end os Undertegnede, at de Herrer, hvis Fædrelandssind Rygtet har angrebet, og særdeles de Herrer, som navngives, fuldkommen retfærdiggjære sig. Videre finder man sig i den Henseende ikke foranlediget til at yttre, at Oplysninger i denne Sag alt er fremkomne i Thisted Amdtsavisi, og muligen flere kunne ventes.

E. Bruun. Schibbye (Gaardm. i Hundstrup). S. Wittrup. Peder Chr. Eriksen. Jeppe Berthelsen. Niels Jensen.

Derefter findes indført i Protokollen: "Omendskjændt fraværelse paa en Reise til Kjøbenhavn, da Beslutningen om det frivillige Bidrag blev taget, er Sagen mig tilstrækkelig bekjendt, saaledes at jeg ubetinget tiltræder ovenskrevne Andragende.

T.F. Lange (Kølbygaard).

Under 14 August, modtages fra Amtet følgende Svar: "Efter at have modtaget det samlede Sogneforstanderskabs ERklæring over et Andragende fra Pastor Boesen om at Paul Jespersen i Hundstrup, Peder Andersen Smed og Christen Høele i Kløv, havde vægret sig ved at betale deres Andeel af et frivilligt Bidrag til Statens Tjeneste, som det i et Møde af Sognemændene eenstemmigt blev vedtaget at indsende, og at bemeldte Peder Andersen Smed, paa Grund af hans vd denne Leilighed udviste Forhold, maatte blive excluderet som Medlem af Sogneforstanderskabet, har Amdtsraadet i Mødet d. 8 dennes vedtaget at svare, at hvad det omspurgte Bidrag angaaer, maae Sogneforstandersk. søge sig dette tilkjende ved Domstolene, og at Raadet med Hensyn til Sogneforstander Peder Andersen Smeds Exclusion, maatte henvise Sogneforstandersk. til Anordn. 13 Aug. 1841 §10, hvorefter dette selv har at afgjøre om saadant skal finde Sted, og staaer det af den Paagjældende frit for, derom at indgive Besværing, saafremt han troer sig forurettet. Hvilket saaledes tjenstlig meddeles.
Rosenkrantz.

Den 8 Sept. 1848 tilskrev Pastor Boesen, Peder Andersen Smed følgende: "Ved at fremsende hoslagte Udtog af Thisted Amdtsraads Forhandling i Mødet d. 8de f.M. og henvise Dem til Sagen under No. 54/1848, skulde jeg, efterst Amdtsraadets deri indeholdte Svar er meddelt Forstanderskabet, paa egne og Med-Sorneforstanderes Vegne, tilkjendegive Dem, at man paa Grund af Deres udviste Adfærd, har maattet ansee det for sin Pligt at udelukke Dem som Medlem af Hundstrup og Østerild Sogneforstanderskab. De vil da som en Følge deraf, tilstille enten Undertegnede, eller Hr. Proprietair Lange, hvilken sidste er indtraadt i Deres Sted som Skolepatron, en nøiagtig Opgivelse af Hundstrup

Skolekasses Tilstand for indeværende Aar, indtil Dato
E. Boesen.

Den 5 Oct. 1848 tilskrev Amtet Sogneforstandersk. følgende: "Over vedlagte Besværing med Bilag fra P. Andersen Smed i kløv, over at være excluderet som medlem af Sogneforstanderskabet for Hundstrup og Østerild, maa jeg tjenestlig anmode Sogneforstandersk. om behageligen ved Tilbagesendelsen at meddele Amtet Erklæring.

Rosenkrantz.

Den i fornstaaende Skrivelse nævnte Besværing, lyder ordret saaledes: "Noget efter den ulykkelige Krigs Udbrud i dette Aar, og da det erfarede, at dertil Landets Tjeneste behøvedes Kavallerister, sammentraadte Mændene i det Sogn hvortil jeg hører, og her enedes om, ved frivillig Sammenskud at skjænke en Hest til Kongens Tjeneste. Nævnte Bidrag dertil har jeg alletider været villig til at udrede; men noget efter blev der ogsaa flere Stemmer for at Sognet skulde equipere og udstyre en Kavallerist til Landets Værn. I denne Beslutning har jeg ingensinde taget Deel, da jeg derimod havde flere Betænkeligheder, men jeg var rigtignok tilstede, da den blev taget, dog uden at erklære mig enten for eller imod, da jeg hverken vilde modvirke eller understøtte denne Sag.

Samtidig med Pengene til Hesten, afkrævedes jeg et Beløb til hint andet Øiemed, hvilket jeg atter erklærede, at til Førstnævnte vilde jeg villig og gjerne betale, men ikke til det sidstnævnte, som jeg aldrig har indgaaet.

Sogneforstandersk. hvoraf jeg er Medlem finder, at jeg hermed gjør mig skyldig i en saadan Pligtstilsidesættelse, at jeg ikke kan være værdig til at forblive i min Stilling som Sogneforstander, og indstiller min Afgang til Amsraadet.

Vedlagte Udtog af Amsraadsforhandlingerne vil oplyse, at Amsraadet henviser Sagen til Sogneforstanderskabets egen Afgjørelse. Under 8de dennes modtog jeg dernæst vedlagte Resolution fra Sogneforstanderskabet, hvorved Samme excluderer mig som Sogneforstander. Da jeg veed mig selv, at jeg ikke er i nogen Brøde saa forelægger jeg trøstig den Sag for Justitsministeriet, udbedende Resolution for, om den mod mig brugte Medfart er lovmedholdig.

Amtets Erklæring herom udbedes.

Kløv i Hundstrup Sogn d. 22 Sept. 1848. P. Andersen Smed.

Den 9 Oct. s.A. afgav Forstandersk. følgende Erklæring til Amtet: "I Overensstemmelse med det til Amsraadet under 10 Mai d.A. indsendte Andragende, og med det samlede Sogneforstanderskabs Erklæring af 30te s.M. derover, hvori skulde man atter bemærke, og bede bemærket, at i Sogneforstanderskabets Møde d. 3die April d.A. besluttede man, at sammenkalde Beboerne til den paafølgende Dag, for at opfordre dem til frivillig at stille til Armeens Tjeneste, een Hest for hvert Sogn. Der var altsaa ikke blot Tale om een Hest, men om 3 Heste, da Pastoratet bestaar af 3 Sogne. P. Andersen Smed var nærværende og underskrev som Sogneforstander Forhandlings-Protocollen. Den paafølgende Dag var han ligeledes nærværende, da Forstanderskabets Forslag bifaldtes af de sammenkaldte Beboere, og det vedtoges, at de ved 3 Hestes Indkjøb foranledigede Udgifter skulde lignedes paa Pastoratets Hartkorn.

Han nægter heller ikke sin Nærværelse ved denne Leilighed, og han tilstaaer fremdeles, at han var tilstæde, da det sidste Møde nogle Dage efter afholdte i Anledning af en indløben Skrivelse fra Amtet, hvori foreslaaes at stille en Hest og en equiperet Rytter. Langt over flere Hundrede af Pastoratets Beboere overværede dette Møde, og alle ville kunne bevidne, at da Amtets Skrivelse var oplæst, opfordredes Forsamlingen til istedet for 3 Heste, at stille een Hest, og derfor søge tilveiebragt en bereden Kavallerist, men for det Tilfælde, t en saadan ikke skulde findes villig eller skikket, blev foreslaaet foruden den Forlangte Hest, at indsende 150 Rbd. som Bidrag til Krigsfornødenhederne, og flere Hundrede af Pastoratets Beboere, ville fremdeles kunne bevidne, at alle Tilstedeværende, som

ikke vilde gaae ind paa dette Forslag, bleve høit og forstaaeligt anmodede om at oprække Armen, hvilken Anmodning gjentoges 3 Gange, men ikke en Eneste i Forsamlingen gav Mishag mod Forslaget tilkjende, hverken paa den ene eller anden Maade. Det maa derfor høiligen beklages, at P. Andersen Smed endda ikke skamme sig ved i sin Besværing, at fremsætte den Ytring, at han hverken erklærede for eller imod, og at han aldrig har indgaaet at betale til andet end til Anskaffelsen af en Hest. Af Ovenstaaende fremgaaer imidlertid upaatvivleligen, at han som Sogneforstander har handlet uforsvarligt, i Særdeleshed ved en saadan Leilighed, og da der var givet ham, omend til ingen Nytte, tilstrækkelig Tid til at betænke sit Forhold, saa man sig nødaget til at indstille Sagen for Amtsraadet og begjære ham excluderet som Medlem af Sogneforstanderskabet, et Skridt, hvilket man saameget mindre kunde undlade at gjøre, som det skete ogsaa i Følge Sognebeboernes udtrykkelige Forlangende, der ikke kunde have Tillid til en Sogneforstander som ikke undsaae sig ved at give et saa paafaldende Exempel paa at ringeagte frivilligt og offentlig indgaaede Forpligtelser.

Boesen.

Den 6 Nov. 1848 tilskreves Amtet saaledes: "DA Pastoratets Beboere af en vis Alder ifølge Amtets Ordre, i den forløbne Sommer bleve øvede i Brug af Vaaben, mulkteredes de, som udeblev fra disse Vaabenøvelser, ligeledes overensstemmende med Amtets eller Amtsraadets Bestemmelse. Adskillige betalte de dem dicterede Mulcter, andre derimod vægrede sig derfor, og ere heller ikke siden tvungne til at erlægge Mulkterne. Der i den Anledning fremført Klage for Forstandersk. af dem, som i sin Tid paa Anfordring erlagde Mulkterne. Blandt andre har en Gaardmand i Lynnsrup, da han skulde udrede sit Fattigbidrag i Penge, gjort Paastand paa, at der blev fradraget saameget, som han havde betalt i Mulkter for Udeblivelse fra Vaabenøvelsen. Herimod maatte Forstandersk. protestere, og navnlig fandt jeg mig foranlediget til at erklære, at jeg ingen Deel havde til at tilbegebetale, hvad der engang ifølge Amtsraadets Bestemmelse var tilflydt Fattigkassen, med mindre der ikke blev mig givet høiere Tilladelse. Imidlertid kunde Forstandersk. ikke andet end finde det meget ubilligt, om de Gjenstridige skulle gaae fri, og de godvillige allene undgjælde, fordi de ikke havde viist samme Trods, hvorfor man har vedtaget at indstille til Amtet, at der maatte gives Ordre til inddrive de resterende Mulkter, eller rettere, til at det alt tagne Pant realiseres, men hvis dette, som man helst maatte foretrække, dog ikke kan ske, maatte man tillade sig at forespørge, om ikke de Mulkter, der ere indkomne, maae tilbagebetales de Mulkterede, da disse i modsat Fald, unægtelig kunne have Grund til at finde sig forurettede.

Boesen.

Den 29 Dec. 1848 tilskreves Peder Andersen Smed saaledes: "Foranlediget af Deres Skrivelse af 16 d.M., i hvilken De andrager paa at indtage Deres tidligere Plads i Hundstrup Østerild Sogneforstanderskab, skulde jeg ikke undlade at melde, at Forstandersk. i dets Møde d. 18 d.M., har vedtaget at svare, at da man ikke har forandret sin Anskuelse om Sagen, ser man sig ikke, medmindre der af Regjeringen ikke gives udtrykkelig Befaling, istand til at opfylde Deres i ovennævnte Skrivelse fremførte Begjæring.

Boesen (Kappellan).

Peder Andersen Smeds Skrivelse af 16 Dec., der har foranlediget Sogneforstandersk. til at svare som anført ovenstaaende:

"I Anledning af den mig fra Sogneforstandersk. meddelte Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 2den dennes, der indeholder Svar paa min Forespørgsel angaaende hvorvidt Forstandersk. har havt Grund til, som skeet, at tilintetgjøre min Stilling som Sogneforstander, maa jeg tillade mig, ifølge Sogneforstanderskabets Opfordring til mig, foreløbig at yttre: "at Ministeriets Bemærkninger imod Ønskeligheden af at jeg indtager min tidligere Stilling som Sogneforstander, er byggede paa Forudsætninger og Erklæringer om Handlinger der tillægges mig, som jeg langt fra erkjender som

rigtige, og som hverken bevises eller kan bevises, og da jeg saaledes ikke føler, at jeg bør opgive det Kald, som mine Sognefolks Tillid har kaldet mig til - og hvilken Tillid jeg haaber uforandret at have bevaret - saa maa jeg herved atter andrage paa at indsættes i den mig urettelig berøvede Stilling samt underrettet om, naar næste Sogneforstanderskabsmøde afholdes, for at jeg kan indtage min tidligere Plads.

Peder Andersen Smed.

Hans Høivelbaarenhed, Hr. Kammerherre, Amtmand over Thisted Amt, Rosenkrantz, har under 11 Dec. f.A. communiceret Sogneforstandersk. for Hundstrup og Østerild, Indenrigsministeriets Skrivelse af 2 f.M., i Anledning af Gaardm. Peder Andersen Smeds indgivne Besværing over at være excluderet som Medlem af nævnte Forstanderskab. Da Indenrigsministeriet ikke har skjønnet, at Peder Andersen Smed, med det Forhold som lægges ham til LAst, har gjort sig skyldig i en saadan Overtrædelse, at Beslutningen om hans Udelukkelse af Forstandersk. kan ansees tilstrækkelig begrundet, og derfor har resolveret, at Paagjældende maa være berettiget til at fordre sig gjenoptaget i Forstandersk., men da Ministeriet dog, paa Grund af den Misbilligelse hans Forhold har vakt, og skal have vakt, derfor har anseet det baade mest passende og ønskeligt, at han frafalder Fordring paa Gjenoptagelse, forespurgte Forstandersk. bemeldte Peder Andersen Smed, næst efter at Indenrigsmin. Skrivelse var meddelt ham, om han gjorde Fordring paa Gjenoptagelse, eller han frafaldt denne. Derefter indløb hans Svar, som her medfølger som Bilag, hvoraf det antagelig vil sees, at han fordrer sig gjendindsat som Sogneforstander; men Forstandersk. maatte, efter at have taget Sagen Paany under Overveielse, erklære for ham, at man ikke kunde opfylde hans Begjæring, hvis ikke der dertil blev givet Ministeriets udtrykkelige Befaling. Man er nemlig ikke af det Forsvar, som indeholdes i Peder Smeds til Ministeriet i sin Tid indgivne Besværing, ligesaalidt, som af hans Skrivelse af 16 Dec., blevet overbeviist om, at Man har urettelig eller uretfærdig berøvet ham hans Stilling som Sogneforstander, men man er tvertimod end mere bestyrket i sin Formening om, at have handlet efter sin Pligt samt at, saafremt nærværende Forstanderskab skulde kunne virke til nogen Gavn for den Kommune og bestaae, maatte det nødvendigviis søge et Medlem udelukket, der har vakt retfærdig Uvillie imod sig, og svigtet de allerfleste Beboeres Tillid, formedelst sin i en skjæbnsvanger Tid saameget uforsvarligere Forhold, og som vedblivende nægter Kjendegjæringer. Man kalder hans Forhold uforsvarligt, forsi det forekommer Forstanderskabet uforsvarligt, naar et af sammes Medlemmer ikke alene svigter et frivilligt, og - offentligt, selvfølgelig ogsaa beviislige givet Ord, men hvad der fremgaar af hoslagte Erklæring, fra tvende Gaardmænd i hans Nærhed, som ved at give sin Bestemmelse tilkjende, ogsaa gjør Forsøg, i det mindste indirecte Forsøg paa at forføre andre ti at følge sit Exempel. Forstandersk. troer ikke, at det underkjender sin Stilling, men at det betragter den fra et agtværdigt Standpunkt, naar det fordrer af dets egne Medlemmer, at de skulle samvittighedsfuldt overholde og bevare tagne Beslutninger og indgaaede Forpligtelser, og frem for alt vogte sig for at give Exempler, der maaskee snarere end man forventede, ville blive efterlignede af mange til beklagelig Hinder for mangen en god Sags Fremgang. Det er imidlertid ved den omhandlede Leilighed, ingenlunde Peder Andersen Smeds Stand(?) - Sogneforstander allene, der have opløftet Stemmer imod ham; - var det saa, da maatte vi vel, skjøndt ugjærne i Betragtning af Sagens Betydning og mulige Følger, finde os i, at see ham indtage en Stilling, hvilken han efter vor Formening ikke længer kan være værdig til at beklæde, men dette er langt fra Tilfældet, da hans Forhold i Virkeligheden har vakt almindelig Misbilligelse iblandt PAstoratets Beboere. Rigtignok paaberaaber han sig den Tillid han har, men at det Haab han i den Henseende udtaler er ugrundet, beviser vedlagte Erklæring fra 57 Beboere i Hundstrup og Østerild Sogne, hvoraf langt fra Flertallet er Gaardmænd og altsaa efter Kommunal-Anordningen valgberettigede.

Forstandersk. seer sig derfor sat i den Nødvendighed at indstille Sagen for det høie Indenrigsministerium, med underdanigst Begjæring om, at der Peder Andersen Smeds Sted maatte udnævnes en anden Mand, der besidder Beboernes Tillid, til Medlem af vort Sogneforstanderskab.

I Hundstrup Østerild Sogneforstanderskab d. 4de Jan. 1849.

E. Boesen. S. Vittrup. Peder Chr. Eriksen. J. Berthelsen. Niels Jensen
f. T. Formand J. Schibbye.

Den i foranførte til Min paaberaabte Erklæring, lyder saaledes:

"Undertegnede Gaardmænd i Kløv tilstaaer herved, at Peder Andersen Smed har været hos os i voor Bopæl, og givet sin Bestemmelse tilkjemde, at han ikke vilde betale det Bidrag til Krigsformødenhederne, som af Beboerne i et Møde ved Hundstrup Kirke, et Par Dage forud af alle Tilstædeværende var vedtaget at udrede."

f. T. Østerild Skole d. 18 Dec. 1848.

Anders Hundahl. Peder Overgaard.

Vi undertegnede Sognemænd af Østerild og Hundstrup Sogne, erklærer herved, at vi ingen Tillid have til Gaardmand Peder Andersen Smed, som Sogneforstander, og ønsker ikke at han bliver indsat igjen som Sogneforstander. 57 Underskrifter

Over hoslagte Andragende fra Peder Andersen Smed i Kløv, om igjen at optage ham som Medlem af Sogneforstanderskabet, anmodes Forstanderskabet tjenstlig om med Tilbagesendelse at meddele Erklæring.

Fra Amtet d. 4 Jan. 1849.

Rosenkrantz.

Peder Andersen Smeds Andragense lyder saaledes: "Efter at jeg under 15 ds. fra Sogneforstanderskabet for Hundstrup og Østerild Sogne, var meddelt Indenrigsministeriets Besvarelse af 2den dennes paa mit indgivne underdanigste Andragende, hvori jeg besværede mig over, uden skjel og Føie, at være udsat af min Stilling som Sogneforstander, tilskrev jeg Dagen efter, paa Sogneforstanderskabets dertil givne Foranledning, bemildte Forstanderskab, og yttrede: "at da jeg følte for mig selv, at jeg ikke var kommen i nogen Stilling, der endog for den strengeste moralske Dom, kunde nedsætte mig og min Handlemaade, og da de i den omhandlede Sag givne Erklæringer, som jeg af den mig meddelte skrivelse, vare blevne vidende om, gav en uøjagtig og ufuldkommen Fremstilling af Sagen, som man vil lægge mig til Last, saa kunne jeg fra ingen Side finde Anledning til at vige mit Sæde som Sogneforstander og iagttage mine Functioner, som tidligere, hvorfor jeg begjærede mig underrettet om, naar næste Sogneforstanderskabs-Samling afholdtes, for at jeg der kunde give Møde. Mit Bud som bragte dette Brev til den fungerende Formand, Kapellan Boesen, havde det Svar tilbage fra ham, at jeg Dagen efter skulde erholde Svar paa mit Brev. Jeg erfarede nogle Dage efter, at der Dagen efter nævnte mit Brevs Indsendelse, var Forstanderskabsmøde, men jeg erholdt hverken den Dag eller senere, noget Svar paa min Skrivelse.

Jeg erfoer desuden, at Kapellan Boesen skal have skrevet en Erklæring, der skal gaae ud paa at tilveiebringe Sognefolkens Begjæring om, at jeg entlediges som Sogneforstander, eller noget lignende, og at enkelte af Sogneforstanderskabets Medlemmer, ved at ombære denne Opsats, Huus fra Huus, skal søge derpaa at erhverve Underskrifter. Jeg kunde finde mig i, om Sogneforstanderskabet havde sammenkaldt Sognets Beboere, og aabent ladet dem udtale deres Stemning for eller imod min Vedblivelse som Sogneforstander, men paa denne Maade at bearbejde Stemningen imod mig, og muligen at tilveiebringe en Meningsyttring imod mig, grundet paa en eensidig Fremstilling af min Sag hvorom der handles, finder jeg mildest talt, meget uforsvarligt. Jeg vilde uden Vanskelighed ad samme Vei kunne tilveiebringe en for mig meget tilfredsstillende Erklæring, men jeg agter ikke at betræde denne Vei, hvorimod jeg finder Anledning til paany at hentye til det høie Ministerium, med Bøn om ved sammes Foranledning at blive indsat i min Stilling som Soogneforstander, hvorfra man uden Retsgrund søger at udelukke mig. (dette indsendt til Amtets høigunstige Erklæring.) Kløv By den 27 Decbr. 1848. underdanigst. P. Andersen Smed.

Til Amtet d. 8 Jan. 1849. Fra Pastor Boesen: "Den af Deres Høivelbaarenheds meget ærede Skrivelse af 4de dennes, forlangte Erklæring, skulde Sogneforstanderskabet for Hundstrup og Østerild Sogne, ikke andet end herved tjenestligt at afgive, idet man dog først maa forudskikke den Bemærkning, at man endog i disse Dage er (den omhandlede Sag betræffende) indgaaet til Indenrigsministriet med et Andragende, hvoraf man tillader sig at fremsende herved hoslagt en Gjenpart, tilligemed Gjenparter af de til samme hørende Bilag.

Det Svar, over hvis Udeblivelse, Peder Andersen Smed i sin Anklage besværer sig, blev ham tilstillet d. 28de ell. 29de Decbr. f.A., altsaa rigtignok flere Dage efter at Forstandersk. havde afholdt sit sidste Møde, og Skylden i den Henseende kommer til at hvile alene paa Undertegnede, der som fungerende Præst for 3 store Menigheder, over mange uopsættelige Embedsforretninger, og over de 3 Julehelligdage, om just ikke aldeles forglemte, saa dog maatte anses for opsættelig for nogle Dage at meddele Peder Andersen Smed det i Forstanderskabsmødet bestemte Svar. Hvad det mundtlige Tilsagn angaaer, som skal være givet Overbringeren af hans Brev, erindres nu ikke saa nøie, hvordan Ordet faldt, men i ethvert Tilfælde kunde jeg ikke være berettiget til at svare paa Skrivelsen før Sagen var taget under Overveielse af det samlede Forstanderskab.

Naar Peder Smed dernæst melder, at undertegnede, Boesen, skal have skrevet en Erklæring imod ham, hvilken derefter skulde forsynes med Beboernes Underskrift maa jeg foreløbigen for mit eget Vedkommende tillade mig at bemærke, at han er feil underrettet, thi jeg har aldeles intet med Hensyn hertil skrevet, ligesom jeg heller ikke har anset det rigtigt, eller personlig opfordret nogen af Sognets Mænd til at underskrive, derfra har jeg altsaa ganske afholdt mig; men derimod har jeg ført i Pennen hvad tvende agtværdige Gaardmænd i Kløv, der mødte for Forstanderskabet, vare villige til at tilstaae, at nemlig Peder Smed faae Dage efter det i Anledning af nærværende omhandlede Sag oftere tilforn anførte Møse ved Hundstrup Kirke, har været hos dem og meldt, at han ikke vilde betale det vedtagne Bidrag, en Tilstaaelse eller Erklæring som Forstandersk. maatte finde ikke aldeles uvigtig til Sagens nærmere Oplysning, da det deraf er klart, at det Rygte ikke vr saa ganske ugrundet, der i sin Tid var i Omløb om Forteelser, der hvis de vare lykkedes, ville have stillet dette Pastorat iet Lys paa en Tid, da Fædrelandskjærligheden kappedes om at bringe Offere. Forsaavidt det Forhold som i de tvende Mænds Erklæring er angivet, ikke tilforn er taget nok i Betragtning, kan det være rigtigt, hvad der i Andragendet er bemærket, at der nemlig er givet en unøiagtig og ufuldkommen Fremstilling af Sagen, iøvrigt troer Forstandersk. ikke at have fordulgt noget, men at have udførligen fremstillet Sagen i dens rette Sammenhæng.

Hvad endelig angaaer den alt berørte Erklæring, der skal gaae ud paa at tilvejebringe Sognefolkernes Begjæring om Peder Smeds Entledigelse som Sogneforstander, vedgaaer Forstandersk. gjerne, at det i Mødet d. 18de Decbr. blev eenstemmigt vedtaget, at man skulde forlange af Beboerne deres Mening skriftlig til tilkjendegivet, hvorvidt de maatte ifølge det passerede ønske Peder Smed gjenindsat eller ikke, en Beslutning som nysnævnte selv har fremkaldt, idet han idelig beraaber sig paa den almindelige Tillid, han nyder, medens han sætter dem i Tvivl, og benægter det passerede, at han ved sit udviste Forhold har vakt almindelig Misbilligelse, og mistet sin Tillid i nærværende Forstandersk., kan de sikkert ikke med Grund lastes for, at det til sit Forsvar tilveiebringes et skriftligt Vidnesbyrd, aldeles overensstemmende med de mundtlige Vidnesbyrd, der forhen, og oftere ved flere Leiligheder ere gjentagne.

Peder Smed havde kunnet friet sig, om Sognets Beboere vare blevne sammenkaldte, og aabent havde udtalt deres Stemning. Denne Stemning have de som bemærket tidligere aabent udtalt, om just ikke formelig sammenkaldte til et almindeligt Møde, saaledes som til Mødet ved Hundstrup Kirke, da Peder Andersen Smed kunde og skulde ligesaa aabent har udtalt sig mod det gjorte Forslag. Et skriftligt Vidnesbyrd er bleven unædvendig, men om endog en anden Maade end den Forstandersk. valgte kunde være anvist -? tør man dog i ethvert Fald - hvad der dog kun kan blive Spørgsmaal om - frimodig erklære, at der aldeles intet er gjort fra Forstanderskabets Side for at bearbejde Stemningen; dette vilde

desuden være ganske overflødig - ? - da Peder Andersen Smed, skjændt han ikke vil tilstaae det, uden maaskee for sig selv, har forud paa en beklagelig Maade noksom bearbejdet den imod sig.
Boesen

Forslag om Brevindleveringssteder og Landpostbude.

Til Herredsfogden d. 2. Febr. 1849: "I Anledning af at Deres Velbyrdighed har af Hundstrup Pastorats Sogneforstanderskaber forlangt Betænkning over et Forslag om Oprettelsen af Brevindleveringssteder og Landpostbude, skulde jeg paa bemeldte Sogneforstanderskabers Vegne, efter at denne Sag i et afholdt Møde er taget under Overveielse, med Hensyn hertil kun bemærke, at man har fundet, at det vel kunde være hensigtsmæssigt, at der ved Landeveien mellem Aalborg og Thisted f. Ex. i Østerild Kro, blev oprettet et af de i Forslaget omtalte Brevindleveringssteder, hvorimod man for de samme Sognes Vedkommende ikke kan ansee det fornødent, at der indføres Landpostbude, efterdi Hundstrup-Østerild og Hjørdemaal Sogne ikke kunne henregnes til de fra Postrouterne isoleret liggende Landdistricter.

Boesen

Vejarbejde.

Den 3. April 1848 afholdtes Møde. Med Hensyn til Vejarbejdet, vedtoges at indskrænke dette til det nødvendige, da man forment første at burde afvente om ikke, hvad man i nærværende urolige Tid kunde befrygte, der vilde blive Mangel paa det fornødne Mandskab.

Kolera

Møde d. 15 Aug. 1848.

I Anledning af adskillige, Sogneforstanderskabet tilstillede Skkrivelser og Forordninger, med Hensyn til den i Rusland grasserende Cholera, ifølge hvilke det var paalagt Forstandersk. at træffe de fornødne Foranstaltninger, for det mulige Tilfælde at Sygdommen kunde hjem søge ogsaa os her i Landet, tog man under Overveielse hvad man i den Henseende burde øieblikkelig iagttage, som man forøvrigt forment ikkun kunde bestaae deri, at det blev paalagt Beboerne at holde deres Værelser reene og luftige, til hvilken Ende man maatte paalægge dem, at deres Vinduer bringes til at lukkes op, hvis dette ikke hidtil har været Tilfældet, og naar Symptomernes Tegn til den omhandlede Sygdom skulde vise sig, at dette da strax blev anmeldt for Sogneforstanderskabets Formand, som derefter øieblikkeligen skulde foranstalte Lægen hentet.

Udeblivelse fra Vaabenøvelse.

Møde d. 15 Aug. 1848.

I Anledning af, at der var fremført Klage over at nogle Mulcterede for Forsømmelse ved de i sin Tid stedfundne Vaabenøvelser, vare betalte, men derimod flere Beboere, som havde nægtet at betale de dicterede Mulkter, senere ikke vare tvungne til at erlægge disse, besluttede man at andrage Sagen for Amtet. Schibye. Niels Jensen. Jeppe Berthelsen. E. Boesen. Lange. S. Vittrup. Peder Christian Eriksen.

Brevbæringen.

Møde d. 18 Dec. 1848.

- Med Hensyn til Brevbæringen, fandtes Skolelærer Kold (Østerild) villig til mod en aarlig Godtgjørelse af 1 Rd. 1 Mark, at besørge Østerild Sognefogeds Embedsbreve i Pastoratet. Dette bifaldtes, ligesom ogsaa, at Formanden leier for billig Betaling et Bud i de Tilfælde, i hvilke Breve fra ham uden Ophold maatte afsendes. Hundstrup Sognefoged overdrages det at søge Brevbæringen udført paa lignende Vilkaar, som Østerild Sognefogeds Breve besørger, nemlig mod billig Godtgjørelse for hvert Aar.

Fastsættelse af Offer.

Møde d. 1 Marts 1849.

I Anledning af en Skrivelse fra Amtet, hvori Sogneforstandersk. anmodes om at fremsætte bestemt Forslag om det Offer, som det formenes, at enhver af de af Skolelærer Grønlund nævnte offerpligtige Personer paa Kjølbygaard kan ansættes til at svare, vedtoges, efterat den Sag var taget under Overveielse, at foreslaae, at Aulskarlen paa Kjølbygaard ansættes til at svare Skolelærer Grønlund hver Offerdag 6 Skill., alle de andre 4 Skill., undtagen Dreng, 2 Skill. Ved Mødet den 4 Aug. s.A., blev Amtets Skrivelse overgivet til Proprietair Lange, til fornøden Bekjendtgjørelse for alle Vedkommende. I samme Møde blev nogle Exemplarer af "Kongelig Proclamation" til Jyderne i Anledning af en Deel af Landets Besættelse af Fjenden i afvigte Sommer, uddelte for at bringes til Beboernes Kundskab."

Ulovlig Krohold.

Møde d. 4 Marts 1850.

I Anledning af at Kromand Lars Badstue, i Forstanderskabets Møde d. 3 Jan. d.A., havde offentlig erklæret Christen Dahlgaard for Løgner, som beskyldte ham for at have holdt Leg og Dands i den sidst forløbne Vinter, og da det nu er oplyst og beviisligt, at bemeldte Kromand dog alligevel har gjort sig skyldig i den anførte Henseende, besluttede Forstandersk. paa Grund af dette hans uforsvarlige Forhold, at fordre af ham, at han tilbagekalder sit Uqvemsord "Løgner", hvilken Erklæring eller Tilbagekaldelse oplæses ved Kirkestævne, og erlægges til Fattigkassen 2 Rbd., hvorhos det maatte tilkjendegives ham, at Forstanderskabet for Fremtiden vil nøie paasee, at han ikke gør sig skyldig i ulovligt Krohold, stridende mod hans Privilegium. For det Tilfælde at Lars Badstue ikke vil paa den angivne Maade gjøre Afbigt for sit Forhold, vil samme blive anmeldt for Politimesteren, og Sagen saaledes videre forfølges.

Forinden Mødet blev høvet. mødte Lars Badstue. Forstanderskabets Formand forelæste ham ovenstaaende beslutning hans Forhold d. 3die Jan. angaaende, hvorefter han afgav følgende Erklæring: "Han vilde være villig til at erlægge 2 Rbd. til Fattigkassen, og vedkjendte at han i Hidsighed og Selvforglemmelse havde brugt de Ord om Christen Dahlgaard, som han maatte tilbagekalde, og haabede at Christen Dahlgaard vilde tilgive ham, hvad han i Overilelse havde sagt, og om ham i det hele taget maatte bede Forstanderskabets Medlemmer om Tilgivelse for sit udviste Forhold. Efter denne Erklæring fandt Forstandersk. sig foranlediget til at frafalde videre Forfølgelse af Sagen, og antog ogsaa at Christen Dahlgaard vilde være tilfreds med den her af Badstue givne Erklæring, hvilken Formanden vilde meddele ham, hvorved Sagen er glemt.

Fra Amtet den 1 Febr. 1849. (Rosenkrantz): "Indenrigsministeriet har under 22de f.M. tilskrevet mig saaledes: "I Anledning af et Andragende, hvori Gaardmand Peder Andersen Smed i Kløv begjærede sig Resolution meddelt for, hvorvidt Forstandersk. for Hundstrup og Østerild Sogne havde havt tilstrækkelig Grund til at udelukke ham som Medlem af Forstanderskabet, resolverede jeg i Skrivelse til Hr. Kammerherren, af 2den f.M., at omend det Forhold der lægges den Paagjældende til Last, og som bestaaer i, at han efter i et Møde at have givet sit Samtykke til at Forstandersk. lod udgaae en Opfordring til Sognebeboerne om at yde frivillige Bidrag til Krigsfornødenhederne i afvigte Foraar, senere vægrede sig ved at præstere den ham paahvilede Andeel af Bidraget var tilstrækkelig constateret, skjønnedes det dog ikke, at han derved havde gjort sig skyldig i en saadan Overtrædelse af de ham som Sogneforstander paahvilende Pligter, at hans Udelukkelse af Forstandersk., maatte jeg dog med Hensyn til, at ikke blot Forstanderskabets egne Medlemmer eenstemmigt havde misbilliget hans Forhold, men at dette ogsaa skulde have vakt almindelig Misbilligelse iblandt Pastoratets Beboere, ansee det baade mest passende og ønskeligt, at han frafaldt Fordring herpaa, og ikke videre forfulgte Sagen.

Efterat denne Resolution er bleven bemeldte P. Andersen Smed communiceret, og han derefter for Forstandersk. har erklæret, at han ikke agtede at udtræde af Forstandersk., men androg paa igjen deri at optages, har Forstandersk. i et directe hertil indsendt Andragende paany bragt Sagen paa Bane og

anholdt om, at den Paagjældende ved Ministeriets Resolution maa paalægges udtræde af Forstandersk., og nyt Valg i hans Sted foretages.

Senere har man med Hr. Kammerherrens Erklæring af 15de dennes, modtaget en ved dette Forstanderskabs Andragende foranlediget Skrivelse fra P. A. Smed, denne Sag betræffende. Foranlediget heraf, skulde jeg tjenesteligt anmode Hr. Kammerherren om, at tilkejndegive Forstandersk. at jeg havde haabet, at Peder Andersen Smed i Erkjendelse af, at han ved det af ham udviste Forhold i den Grad havde forstyret sit Forhold til hans Colleger i Forstandersk., at en fredelig og gjensidig velvillig Samvirken med disse ikke vilde kunne finde Sted, ikke havde vedblevet sin Paastand om paany at indtræde som Medlem af Forstandersk., men at jeg ikke anseer mig berettiget til at stadfæste den af Forstandersk. om hans Udelukese tagne Beslutning, udtrykkeligt at nægte ham at gjenoptages, da hans Forhold, saameget det end fortjener at misbilliges, dog ikke som allerede udtalt i Ministeriets ovennævnte Skrivelse, kan betragtes som en saadan Forsømmelse af de ham i hans Egenskab af Sogneforstander paahvilende Pligter, at det gjør hans Udtrædelse af Forstanderskabet nødvendig, og som Forordn. 13 Aug. 1841 § 10, har for Øie. Som Følge heraf vil der, saafremt han skulde vedblive sin Paastand, ikke kunne nægtes ham Ret til igjen at indtræde i Sogneforstanderskabet. Hvilket herved tjenesteligt meddeles Sogneforstandersk. til beh. Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Gaardmand Peder Andersen Smed.

Rosenkrantz.

Foranstaaende bekjendtgjøres saaledes efter Amtets Forlangende for Gaardmand Peder Andersen Smed. Boesen.

Under 7 Febr. 1849 afgaves følgende til P. Andersen Smed, Anders Hole og Poul Jespersen:

"Gaardmændene Peder Andersen Smed og Anders Christensen Hole i Kløv, samt Poul Jespersen i Hundstrup, har under 6te dennes af Forstandersk. for Hundstrup og Østerild Sogne begjæret Svar paa følgende Spørgsmaal: "Kan Sogneforstanderskabets Medlemmer nægte Sandheden af: "at det har afholdt 2de Møder for at opfordre til frivillig Bidrag til Fædrelandets Tarv, nemlig Et i Østerild Skole d. 3 April f.A., hvorved der blev indbudet og opfordret, samt vedtaget at sammenskyde Penge til at anskaffe en Hest for, som derefter skulde skjænktes til Rigets Værn, og Et den 15de April f.A. ved Hundstrup Kirke, hvor der skete Opfordring til andet Bidrag, blandt andet til derfor at udruste og stille en Rytter?"

Til Gjensvar herpaa skal jeg, skjøndt det i grunden maa ansees overflødigt bemærke: 1. at Forstandersk. (Peder Smed og iberegnet) i et d. 3die April f.A. afholdt Møde, eenstammigt besluttede, at sammenkalde Beboerne til den paafølgende Dag, for at opfordre disse til at skjænke Kongen 2 (skriver to) Heste, een for hvert Sogn." 2. "at de sammenkaldte Beboere af Hundstrup og Østerild Sogne, bleve d. 4de April opfordrede til at sammenskyde til Anskaffesen af 2 (skriver to) Heste, nemlig een for hvert Sogn, samt at dette blev vedtaget af alle Tilstedeværende, undtagen af Poul Jespersen i Hundstrup, og det derfor blev bifaldet, at de ved Indkjøbet af Hesten foranledigede Udgifter ville blive at "at reparerere"? paa Hartkornet." 3. "at der i Anledning af forskellige nu indløbne Skrivelser fra Amtet, hvori blev foreslaet, istedet for de anmeldte 3 Heste af hele Pastoratet, at skaffe istedet 1 Hest og 1 Kavallerist?, berammedes et 3die Møde, hvortil indbødes og sammenkaldtes (ved Hundstrup Kirke d. 15 April) alle Sognets Beboere, (alle 3 Sognes) altsaa hele Pastoratets, og i hvilket Møde ifølge bemeldte Skrivelse, blev gjort et nyt og forandret Forslag, der gik ud paa, foruden een Hest af hele Pastoratet at søge tilvejebragt en bereden Kavallirist, men for det Tilfælde, at en saadan ikke fandtes villig eller skikket, at indsende foruden den forlangte Hest, 150 Rdl., samt at den Pengesum som hertil maatte udfordres, skulle repareres paa hele Pastoratets Hartkorn. Dette Forslag der saaledes traadte istedetfor det i Østerild Skole d. 4 April, og i Hjørdemaal Skole d. 6te s.M. vedtoges, bifaldtes og samtykkedes af alle Tilstedeværende uden Undtagelse. Boesen.

Fra Amtet d. 8. Febr. 1849: "Ifølge Anordn. af 23 Sept. 1848, og Justitsministeriets Skrivelse af 23 Jan.

sidstleden, er Sessionen til den befalede extraordinaire Udskrivning af den hertil for Værnepligt fritagne Befolkning, berammet til at afholdes paa Raadstuen i Thisted Tirsdagen d. 20 d.M., Formiddag Kl. 8.

Paa Grund heraf maae jeg tjenestlig anmode Sogneforstanderskabet om, overensstemmende med den nævnte Anordnings 7de §, at beordre til at give Møde bemeldte Tid og Sted, efternævnte til denne Klasse hørende Udskrivningspligtige i Hundstrup Sogn nemlig: Avlsforvalter Christian Frederik Seiffert van der Marvede paa Kjølbygaard. Det bedes derhos tilkjendegivet den anførte Udskrivningspligtige, at hvis han udebliver fra Sessionen uden at anmelde og godtgjøre lovligt Forfald, vil han strax blive udskreven udenfor det Antal der af Amtet skal leveres.

I Amtmandens Fraværelse
Jespersen Fuldm.

[side 180, nederste ¼-del]